

P3
7
-7 1978:15.10
SVERIGE
7

Statistiska meddelanden

J 1978: 15.10

Från trycket 21 december 1978
Producent STATISTISKA CENTRALBYRÅN, Enheten för fältundersökningar i lantbruket
Förfrågningar Förste aktuarie L Andersson, tel 019 - 14 03 20 - 1486

RAPPORTER FRÅN DE OBJEKTIVA SKÖRDEUPPSKATTNINGARNA 1978 AREAL OCH SKÖRDEAVKASTNING INOM OLIKA ÅLDERSGRUPPER AV SLÅTTERVALL 1978

ACREAGE AND YEILD OF LEYLAND IN DIFFERENT AGE GROUPS 1978

Resultat för närmast föregående år återfinns i Statistiska meddelanden (SM)
J 1977:11.9.

SAMMANFATTNING

I samband med de objektiva skördeuppskattningarna utförs undersökningar av slåttervallarnas åldersfördelning samt skördeavkastningen inom olika vall-åldersgrupper. De för 1978 utförda undersökningarna utvisar för riket i dess helhet endast mindre förändringar i vallåldersfördelningen jämfört med närmast föregående år. För hela riket har ettårsvallarna omfattat 27,0 procent, tvåårsvallarna 26,1 procent, treårsvallarna 24,4 procent och äldre vallar 22,5 procent av totala arealen. Beträffande hektarskörden inom olika vall-åldersgrupper uppvisar ettårsvallarna förhållandevis låg avkastning medan tvåårsvallarna lämnade hög skörd.

DE OBJEKTIVA SKÖRDEUPPSKATTNINGARNAS METODIK OCH ORGANISATION

De objektiva skördeuppskattningarna baseras på mätningar av skörden på provytor fördelade över hela landet. På uttagna undersökningsgårdar utför anställd fältpersonal (provtagare) val av provyterfält och provyterpunkter för var och en av de undersökta grödorna. Uttagning av gårdar, fält och provytor sker med hjälp av sannolikhetsurval. I nära anslutning till den ordinarie skörden på respektive fält skördas provytorna. För slåttervall och spannmål lägger provtagaren provyteskörden i säckar, som insänds till centralbyråns provcentral. Där sker hackning resp tröskning och nedtorkning till torrsubstans samt vägning. För potatis blir provyteskörden bestämd vid vägning på fältet. Som komplement till dessa bestämmingar av den biologiska skörden utförs särskilda undersökningar av spill och bärgningsförluster, kvalitet, skördemetoder m m.

Serie J - JORDBRUK, SKOGSBRUK OCH FISKE

ISSN 0082-0288

Lantbruksföretagen och deras förändringar (jordbruk och skogsbruk). Växtodling och husdjursskötsel, resultat av objektiva skördeuppskattningar, årsväxtrapporter samt galt- och betäckningsstatistik. Sysselsatta i jordbruket. Byggnadsverksamheten i lantbruket. Resultat av ersättningsberäkningar för skördeskadeskyddet. Inkomster och utgifter m m för jordbrukare. Fiskeflottan, saltsjöfiskets fångster samt inkomster och utgifter m m för yrkesfiskare

Fälthärbetet är organiserat länsvis i samverkan med lantbruksnämnderna som anställer erforderlig fälthärbetpersonal och svarar för arbetets lokala ledning. Utbildningen av ledare och provtagare sker vid centrala och lokala kurser. Fälthärbetet utförs enligt detaljerade instruktioner och under kontinuerlig kontroll.

För fullständigare uppgifter om de objektiva skördeuppskattningarnas metodik och organisation hänvisas till SM J 1978:7. 1.

UNDERSÖKNINGNARNAS OMFATTNING

De objektiva skördeuppskattningarna 1978 har omfattat ca 12 550 provyttegårdar. Av uttagna gårdar har ca 450 utgått på grund av uppdelning, nedläggning eller vägran från lantbrukarens sida att medverka i undersökningen. Vallåldersundersökningen har avsett att omfatta samtliga provyttegårdar med slåttervall.

UPPGIFTSINSAMLING

Uppgifter om vallålder har inhämtats av fälthärbetpersonalen för skördeuppskattningarna vid besök på uttagna gårdar för utläggning av provytor. För ett fåtal av undersökta gårdar med slåttervall har uppgifter om vallålder och skörd saknats.

BEARBETNING

Gårdarna har grupperats på 7 åldersgrupper efter vallålder på provyttefältet. För varje grupp har sedan skattats areal och skörd. De här beräknade skördarna har avsett s k biologisk skörd (första skörd), dvs skörden enligt provytorna utan korrigering för bärgningsförluster.

Vid de objektiva skördeuppskattningarna sker beräkningarna i första hand för skördeområden. Genom addering av resultatet för dessa erhålls uppgifter för större områden. Vid beräkningar för de 8 produktionsområdena erhålls härvid ej exakt den officiella indelningen, vilket beror på att vissa skördeområden tillhör två produktionsområden och ej uppdelats. Avvikelsena är emellertid obetydliga.

RESULTAT

Slåttervallarnas åldersfördelning. I tabell 1 redovisas den procentuella fördelningen av slåttervallarna på olika åldersgrupper för län, produktionsområden och hela riket. För län ges en begränsad åldersfördelning.

Av tabellen framgår att betydande regionala skillnader föreligger. Vallåldern är normalt lägst i Götalands södra slättbygder och högst i övre Norrland. I nämnda områden omfattade 1978 ettårsvallarna 37,8 resp 25,3 procent av hela arealen slåttervall.

Utgivare: Statistiska centralbyrån, Fack, 102 50 Stockholm

Ansvarig utgivare: Lennart Fastbom. Statistiska meddelanden (SM) kan köpas i bokhandeln eller från Liber distribution, 162 89 Vällingby, tel 08 - 89 01 20. Meddelandena utges i bokstavs-betecknade serier efter ämnesområden:

Am	Arbetsmarknad	I	Industri. Branschuppgifter	P	Priser och konsumtion
Be	Befolkning och val	Iv	Industri. Varu- och energiuppgifter	R	Rättsväsen
Bo	Bostäder och fastigheter	J	Jordbruk, skogsbruk och fiske	S	Socialvård
F	Företag	K	Kreditmarknad	T	Transport och kommunikationer
H	Handel	N	Nationalräkenskaper och offentliga finanser	U	Utbildning, forskning och kultur
HS	Hälsa- och sjukvård				

Published by the National Central Bureau of Statistics, Fack, S-102 50 Stockholm, Sweden

Statistiska meddelanden (Statistical Reports) may be obtained from Liber distribution, S-162 89 Vällingby, Sweden.

Skördeavkastning inom olika vallåldersgrupper. Skördeavkastningen inom olika vallåldrar redovisas i tabell 2 för län, produktionsområden och hela riket. Redovisningen av skörden för olika vallåldrar har för samtliga områden begränsats till 4 åldersgrupper. Slåttervallar 4 år och däröver har sammanförts till en grupp.

Relationerna mellan de olika åldersgruppernas avkastning har sammanställts för några år i följande tablå.

Relation mellan skörden inom olika vallåldersgrupper, hela riket

År	Vallålder, år							
	1	2	3	4	5	6	7 o äldre	Samtliga
1978	95	112	102	94	91	81	84	100
1977	90	116	105	96	89	77	78	100
1976	103	108	101	95	83	77	77	100
1975	90	113	104	98	94	84	83	100
1974	103	112	99	85	83	70	76	100
1973	103	111	98	86	81	77	75	100
1972	104	109	99	90	88	80	74	100
1971	97	110	103	97	85	78	83	100
1970	94	112	103	94	89	81	82	100

Tvåårsvallarna har under redovisad tidsperiod gett den högsta avkastningen. Förhållandet mellan ettårs- och treårsvallarna växlar mellan olika år.

För att närmare belysa relationerna inom och mellan områdena i fråga om hektaravkastningen har i tabellerna 3-4 ytterligare relationstal sammanställts. I tabell 3 har inom respektive område skörden för olika åldersgrupper beräknats i förhållande till områdesmedeltalet och i tabell 4 har för var och en av angivna åldersgrupper skörden inom respektive område satts i relation till riksmideltalet.

SUMMARY

In connection with the objective crop yield surveys certain investigations are made concerning the acreage and yield of leyland in different age groups. The results are given in tables 1-4. Table 1 gives the percentage of the total acreage in the different age groups, and table 2 shows the yield per hectare in the groups.

Tabell 1 FÖRDELNING I PROCENT AV AREALEN SLÅTTERVALL PÅ OLIKA ÅLDERS-GRUPPER 1978
The acreage of leyland distributed by age groups

Områden	Vallålder, år							Summa
	1	2	3	4	5	6	7 och äldre	
<u>Län</u>								
Stockholms	19,5	32,0	26,4			22,1		100
Uppsala	33,1	20,1	28,6			18,2		100
Södermanlands	30,7	30,1	20,5			18,7		100
Östergötlands	35,2	23,5	24,6			16,7		100
Jönköpings	22,5	23,7	27,4			26,4		100
Kronobergs	17,7	23,6	27,1			31,6		100
Kalmar	28,1	29,2	21,6			21,1		100
Gotlands	20,3	21,1	22,8			35,8		100
Blekinge	33,4	24,3	19,9			22,4		100
Kristianstads	28,0	31,8	22,7			17,5		100
Malmöhus	37,2	31,8	19,4			11,6		100
Hallands	36,8	30,4	20,1			12,7		100
Göteborgs o Bohus	25,6	24,7	19,6			30,1		100
Älvsborgs	24,0	30,0	26,1			19,9		100
Skaraborgs	29,6	25,8	23,6			21,0		100
Värmlands	25,2	18,3	24,4			32,1		100
Örebro	30,8	25,2	19,4			24,6		100
Västmanlands	23,5	18,0	32,4			26,1		100
Kopparbergs	20,4	27,9	27,0			24,7		100
Gävleborgs	25,1	30,7	27,7			16,5		100
Västernorrlands	27,1	27,3	23,9			21,7		100
Jämtlands	23,4	25,3	22,6			28,7		100
Västerbottens	25,7	24,0	29,9			20,4		100
Norrbottnens	25,5	23,5	20,1			30,9		100
<u>Produktionsområden</u>								
Götalands södra slätt- bygder	37,8	30,8	19,9	4,8	0,8	0,2	5,7	100
Götalands mellanbygder	30,8	30,8	19,0	7,2	3,9	1,6	6,7	100
Götalands norra slätt- bygder	33,1	26,6	22,2	10,8	3,1	1,9	2,3	100
Svealands slättbygder	27,6	22,9	25,3	11,3	5,7	2,8	4,4	100
Götalands skogsbygder	24,3	25,5	25,6	11,8	5,8	2,3	4,7	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	24,5	26,7	25,6	12,0	4,7	2,5	4,0	100
Nedre Norrland	25,4	27,3	25,4	11,7	6,3	1,4	2,5	100
Övre Norrland	25,3	23,6	25,8	12,3	4,4	3,3	5,3	100
Hela riket 1978	27,0	26,1	24,4	11,0	4,9	2,2	4,4	100
1977	26,5	26,1	24,0	11,0	5,0	2,2	5,2	100
1976	26,5	25,7	23,7	11,6	5,4	2,5	4,6	100
1975	26,0	26,8	23,2	11,4	4,8	2,5	5,3	100
1974	27,3	27,7	23,4	10,2	4,2	2,2	5,0	100

Tabell 2 SKÖRD PER HEKTAR (KG) INOM OLIKA ÅLDERSGRUPPER
AV SLÅTTERVALL 1978¹
Yield per hectare from leyland in different age groups

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	4 och äldre	Samtliga
<u>Län</u>					
Stockholms	3 950	5 230	5 250	4 440	4 800
Uppsala	3 830	4 670	4 410	3 870	4 170
Södermanlands	3 450	5 120	4 610	4 120	4 310
Östergötlands	3 990	5 000	5 050	4 270	4 540
Jönköpings	5 470	6 160	5 590	5 080	5 560
Kronobergs	5 750	6 400	5 820	5 100	5 720
Kalmar	5 310	5 580	5 540	4 710	5 310
Gotlands	4 250	4 350	4 690	3 860	4 230
Blekinge	5 840	6 190	5 710	4 470	5 590
Kristianstads	4 860	4 960	4 220	4 160	4 630
Malmöhus	5 720	5 650	4 770	5 000	5 430
Hallands	4 070	4 980	4 340	4 070	4 400
Göteborgs o Bohus	5 780	6 460	5 440	4 960	5 630
Älvsborgs	5 430	6 290	5 230	4 990	5 550
Skaraborgs	4 930	5 670	5 320	4 650	5 150
Värmlands	4 200	4 990	4 780	4 390	4 550
Örebro	4 480	5 430	5 520	4 470	4 920
Västmanlands	4 100	5 480	5 250	4 370	4 790
Kopparbergs	4 430	5 890	5 420	4 550	5 140
Gävleborgs	5 070	6 250	5 750	5 180	5 640
Västernorrlands	4 300	5 670	4 890	3 580	4 660
Jämtlands	5 260	6 600	5 690	4 710	5 540
Västerbottens	3 790	4 350	4 290	3 690	4 050
Norrbottnens	4 420	4 830	4 560	4 150	4 460
<u>Produktionsområden</u>					
Götalands södra slätt- bygder	4 380	5 000	4 500	4 700	4 630
Götalands mellanbygder	5 320	5 330	4 810	4 200	5 010
Götalands norra slätt- bygder	4 480	5 560	5 080	4 610	4 920
Svealands slättbygder	3 820	5 080	4 860	4 380	4 500
Götalands skogsbygder	5 310	5 940	5 400	4 830	5 380
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 450	5 500	5 060	4 400	4 870
Nedre Norrland	4 790	6 170	5 420	4 390	5 240
Övre Norrland	4 050	4 560	4 380	3 910	4 220
Hela riket 1978	4 690	5 530	5 070	4 480	4 950
1977	4 380	5 670	5 110	4 330	4 880
1976	5 310	5 590	5 240	4 510	5 170
1975	4 330	5 460	4 990	4 460	4 820
1974	4 580	5 000	4 420	3 600	4 450

1) Avser biologisk första skörd med 16,5 procent vattenhalt.

Tabell 3 SKÖRD PER HEKTAR INOM OLIKA ÅLDERSGRUPPER AV
SLÅTTERVALL 1978

Relationstal, medeltal för samtliga åldersgrupper inom
respektive område = 100

Yield per hectare from leyland in different age groups.

Relative figures, index for all age groups within the
production area = 100

Områden	Åldersgrupp				Samtliga
	1	2	3	4 och äldre	
Götlands södra slättbygder	95	108	97	101	100
Götalands mellanbygder	106	106	96	84	100
Götalands norra slättbygder	91	113	103	94	100
Svealands slättbygder	85	113	108	97	100
Götalands skogsbygder	99	110	100	90	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	91	113	103	90	100
Nedre Norrland	92	118	103	84	100
Övre Norrland	96	108	104	93	100
Hela riket	95	112	102	90	100

Tabell 4 SKÖRD PER HEKTAR INOM OLIKA ÅLDERSGRUPPER AV
SLÅTTERVALL 1978

Relationstal, medeltal för riket inom angivna åldersgrupper = 100

Yield per hectare from leyland in different age groups. Relative figures, index for the production area in the whole country = 100

Områden	Åldersgrupp				Samtliga
	1	2	3	4 och äldre	
Götlands södra slättbygder	93	90	89	105	94
Götalands mellanbygder	112	96	95	94	101
Götalands norra slättbygder	96	101	100	103	99
Svealands slättbygder	81	92	96	98	91
Götalands skogsbygder	113	107	107	108	109
Mellersta Sveriges skogsbygder	95	100	100	98	98
Nedre Norrland	102	112	107	98	106
Övre Norrland	86	82	86	87	85
Hela riket	100	100	100	100	100